

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Правни основ за доношење ове уредбе садржан је у члану 123. став 1. тачка 3. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06) и члану 17. ставом 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон). Тачком 3. става 1. члана 123. Устава Републике Србије прописано је да Влада, између осталог, доноси уредбе и друге опште акте ради извршавања закона. Чланом 17. става 1. Закона о Влади прописано је да Влада којој је престао мандат може вршити само текуће послове.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Чланом 27. Закона о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 14/15 и 51/17 – у даљем тексту: Закон) прописано је да Агенција за осигурање депозита, између осталог, обавља послове реализације поступака наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије, укључујући и Аутономну покрајину Војводину.

Чланом 27. став 1. алинеја трећа Закона прописано је да ће Агенција послове које обавља у складу са Законом, а које не обавља у складу са одредбама овог закона, наставити да обавља до њиховог преузимања од стране министарства надлежног за послове финансија, односно другог надлежног органа, у складу са законом, и то: реализацију поступака наплате потраживања преузетих у име и за рачун Републике Србије, укључујући и Аутономну покрајину Војводину, започете до ступања на снагу овог закона уз право на накнаду судских и других трошкова у висини стварних трошкова проистеклих из вођења тих поступака, као и право на накнаду у висини од 3% наплаћених потраживања.

Агенција, у складу са одредбама члана 27. Закона, обавља послове реализације поступака наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије, укључујући Аутономну покрајину Војводину, и то:

1. Потраживања преузета од банака у стечају на основу Закона о регулисању односа Републике Србије и банака у стечају по основу преузетих иностраних кредита, односно зајмова („Службени гласник РС”, бр. 45/05).

2. Потраживања по основу куповине у целисти резервисаних билансних потраживања банака (carve out) на основу Закључка Владе Републике Србије бр. 021-4468/04-002 од 01.07.2004. године, (Јубанка а.д. Београд, Војвођанска банка а.д. Нови Сад, Нишка банка а.д. Ниш, Новосадска банка а.д. Нови Сад, Континентал банка а.д. Нови Сад и Привредна банка а.д. Панчево).

3. Потраживања преузета од Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад на основу:

- Закључка Владе Републике Србије 05 Број: 422-10022/2011 од 29.12.2011. године и Програма мера за очување финансијске стабилности банака ради обезбеђивања сигурности депонената, солвентности и ликвидности банака,
- Закључка Владе 05 Број: 422-1322/2012 којим се прихвата захтев Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад (у даљем тексту: Развојна банка Војводине) за учешће у Програму мера за очување финансијске стабилности банака, и
- Закључка Владе Републике Србије 05 Број: 422-2828/2012 од 12.4.2012. године, којим се даје сагласност Агенцији да преузме, управља и/или прода лошу активу Развојне банке Војводине у име и за рачун АП Војводине.

4. Потраживања преузета од Српске банке а.д. Београд на основу:
- члана 9. Закона о Агенцији за осигурање депозита
  - Закључка Владе Стр.пов. 05 Број: 00-73/2014-2 од 7.11.2014. године,
  - Закључка Владе Стр.пов. 05 Број: 00-323/2014-2 од 19.12.2014. године.

5. Потраживања преузета од Југобанке Југбанке а.д. Косовска Митровица на основу:
- закључка Владе СП 05 број:00-407/2017 од 29. децембра 2017. године.

Имајући у виду да актима о преносу потраживања на Агенцију по горе наведеним основима није уређен поступак управљања потраживањима у име и за рачун државе, као и да је Споразумима о утврђивању међусобних права и обавеза између Републике Србије/АП Војводине и Агенције за осигурање депозита, с једне, и Развојне банке Војводине, с друге стране и Споразумом о преузимању лоше активе између Српске банке а.д. Београд, Агенције за осигурање депозита и Републике Србије, прецизирано да ће Агенција управљати лошом активом у складу са Стратегијом за управљање лошом активом коју доноси Влада, а која није донета, исказала се потреба за доношењем акта Владе који би прецизно уредио поступак управљања и располагања потраживањима Републике Србије (и Аутономне покрајине Војводине) наплатом потраживања од дужника из портфеља потраживања.

Тачком 2.3.3. Програма за решавање проблематичних кредита за период од 2018.-2020. године („Службени гласник РС”, бр. 30/18 и 46/19) - Решавање преосталог портфеља државних поверилаца дефинисано је да је након спровођења продаје пилот и великог портфеља, потребно предузети низ активности у погледу решавања преосталог потраживања државних поверилаца, при чему финална фаза представља процес доношења одлуке о начину решавања преосталог портфеља државних поверилаца, укључујући и искњижење ванбилансних ненаплативих потраживања и имплементација поменутог решења.

Ради реализације посла из члана 27. став 1. алинеја трећа Закона, потребно је донети Уредбу, а у сврхе спровођења поступака наплате потраживања, односно управљања овим потраживањима у име и за рачун државе на транспарентан, предвидив и једнообразан начин, уз обезбеђивање једнаког третмана свих дужника и свођења дискреционог поступања на најмању могућу меру, а све у циљу постизања вишег степена ефикасности у наплати и максимизирања прихода за буџет, те се сходно наведеном предлаже доношење ове уредбе.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. дефинисано је да се овом уредбом уређује поступање Агенције за осигурање депозита у име и за рачун Републике Србије, укључујући и Аутономну покрајину Војводину, и то: управљање и располагање потраживањима Републике Србије (и Аутономне покрајине Војводине) наплатом потраживања од дужника из портфеља потраживања.

Чланом 2. дефинисани су поједини појмови у смислу ове уредбе.

Чланом 3. дефинисан је основни циљ Уредбе, да се управљање и располагање потраживањима из члана 1. ове Уредбе спроводи на транспарентан, предвидив и једнообразан начин, уз обезбеђивање једнаког третмана свих дужника и свођења дискреционог поступања на најмању могућу меру, а ради постизања вишег степена ефикасности у наплати и максимизирања прихода за буџет државе.

Чланом 4. прецизиран је поступак наплате потраживање у управљању и располагању потраживањима Републике Србије (и Аутономне покрајине Војводине) из члана 1. ове Уредбе.

Чланом 5. прецизирано је да поступак и начин управљања и располагања потраживањима из члана 1. ове уредбе ближе уређује Агенција за осигурање депозита у року од 5 дана од дана ступања Уредбе на снагу.

Члан 6. предвиђа да Уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ ЈЕ НЕОПХОДНО ДА ВЛАДА ДОНЕСЕ АКТ

Укупна књиговодствена вредност потраживања државе (Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине) којима управља Агенција, на дан 30.6.2020. године, износи 2,75 милијарди евра, од чега 2,72 милијарди евра Агенција наплаћује у име и за рачун Републике Србије, а 27,33 милиона евра у име и за рачун Аутономне покрајине Војводине.

Потраживања која Агенција наплаћује у име и за рачун државе разноврсна су по основима преузимања, правном статусу дужника и већином је реч о проблематичним потраживањима, односно потраживањима чија је извесност наплате мала, тим пре што су одређена потраживања и преузета као таква, односно потраживања која су приликом преузимања из биланса банака била у потпуности исправљена.

Сагледавајући правни статус дужника, највећи део портфеља чине дужници у поступку стечаја/ ликвидације, који чине 68,20% укупног портфеља, док заједно са дужницима брисаним из регистра АПР чине 72,16% укупног портфеља. Књиговодствена вредност потраживања од дужника из наведених група, на дан 30.6.2020. године, износи око 2 милијарде евра.

Табела 1. Портфељ Агенције у име и за рачун државе према статусу дужника

у милионима евра

Статус дужника	30.6.2020.	% учешћа	Број дужника	Износ потраживања од првих 10 дужника
Јавна предузећа	331,69	12,08	11	329,49
Активна и блокирана привредна друштва	86,39	3,15	36	80,23
Привредна друштва у реорганизацији	70,16	2,56	8	70,16
Стечај/ликвидација	1.872,11	68,20	127	1.709,57
Брисани из АПР	108,60	3,96	47	88,96
Потраживања преузета од Југбанке	234,25	8,53	12	233,94
Имовина стечена наплатом потраживања/замена испуњења и средства намењена продаји	42,00	1,53	/	/
Укупно у име и за рачун државе	2.745,20	100	241	2.512,35

Имајући у виду да Законом, као ни актима о преносу потраживања на Агенцију по горе наведеним основима није уређен поступак управљања потраживањима и имовином у

име и за рачун државе, као и да је Споразумима о утврђивању међусобних права и обавеза између Републике Србије/АП Војводине и Агенције за осигурање депозита, с једне, и Развојне банке Војводине, с друге стране и Споразумом о преузимању лоше активе између Српске банке а.д. Београд, Агенције за осигурање депозита и Републике Србије, прецизирано да ће Агенција управљати лошом активом у складу са Стратегијом за управљање лошом активом коју доноси Влада, те да наведена стратегија није донета, исказала се потреба за доношењем акта Владе који би прецизно уредио поступак управљања државним потраживањима.

Портфељ којим Агенција управља, првенствено, чине проблематична, односно тешко наплатива потраживања, при чему се највећи део односи на потраживања од дужника у стечајним поступцима, потраживања од Стечајних маса, као и потраживања од дужника у поступцима реорганизације.

Напомиње се да су стечајни поступци над стечајним дужницима судски поступци, са неизвесном дужином трајања истих, да повериоци не могу да утичу на окончање наведених поступака, што доводи до дугог пролингирања наплате потраживања поверилаца, као и да ти поступци изискују дуге судске спорове и додатне трошкове који падају на терет стечајних маса финансијских институција у стечају.

Такође, код дужника који се налазе у поступцима реорганизације, анализом услова предложених у плановима реорганизације, укључујући и услове и мере из правноснажно усвојених УППР/ПР, уочено је да грејс период просечно траје 2 године, док је период отплате 8 година. Просечни временски период од покретања стечајног поступка у складу са УППР до потврђивања плана реорганизације у просеку траје 15 месеци.

У пракси се дешава и да се планови реорганизације израђују на такав начин да формално - правно садрже све законом прописане елементе, али су тако конципирани да их је немогуће спровести, односно неоствариви су и засновани на околностима за које се може предвидети да неће наступити. Једини циљ њиховог подношења јесте пролонгирање банкротства.

Доношење мера обезбеђења, односно забране извршења на новчаним средствима, обезбеђеној и необезбеђеној имовини стечајног дужника који се налази у поступку реорганизације, онемогућава покретање наплате потраживања док су мере обезбеђења на снази.

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТАВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВЕ УРЕДБЕ

За спровођење ове уредбе није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

VI СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Ова Уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.